

Bruksela, 20 maja 2022 r.
(OR. fr)

9175/22

ESPACE 55

NOTA

Od:	Prezydencja
Do:	Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada
Dotyczy:	<i>Przygotowanie posiedzenia Rady ds. Konkurencyjności (rynek wewnętrzny, przemysł, badania i przestrzeń kosmiczna) – 9–10 czerwca 2022 r.</i> Odporność i konkurencyjność unijnego programu kosmicznego <i>Deбата orientacyjna</i>

Delegacje otrzymują w załączeniu notę informacyjną do ogólnej debaty orientacyjnej na forum Rady ds. Konkurencyjności – przestrzeń kosmiczna w dniu 10 czerwca 2022 r.

**RADA DS. KONKURENCYJNOŚCI (RYNEK WEWNĘTRZNY, PRZEMYSŁ, BADANIA
I PRZESTRZEŃ KOSMICZNA) – 10 czerwca 2022 r.**

Część poświęcona PRZESTRZENI KOSMICZNEJ

Debata orientacyjna

Odporność i konkurencyjność unijnego programu kosmicznego

Kontekst

1. Rada jest proszona o przyjęcie projektu konkluzji w sprawie programu Copernicus do 2035 r., opartego na trzech filarach – Zielonym Ładzie, transformacji cyfrowej i bezpieczeństwie – tak aby przyczynić się do zwiększenia odporności Europy. W konkluzjach tych zaproponowano zalecenia i kierunki dotyczące przyszłości programu Copernicus, podkreślając w szczególności wkład programu w przeciwdziałanie zmianie klimatu, włączenie nowych podmiotów w gospodarkę kosmiczną, tak aby uzupełnić architekturę kosmiczną i zwiększyć jej odporność, oraz wkład programu w wyzwania Unii w zakresie bezpieczeństwa.
2. Rada jest również proszona o przyjęcie projektu konkluzji w sprawie unijnego podejścia do zarządzania ruchem w przestrzeni kosmicznej, skonsolidowanego wokół trzech filarów: wzmocnienie zdolności Unii w zakresie obserwacji i śledzenia obiektów kosmicznych; koordynacja regulacyjna i normalizacyjna; oraz wzmocnienie głosu UE na arenie międzynarodowej w celu promowania tego wspólnego podejścia.

3. W lutym 2021 r. Komisja przyjęła komunikat w sprawie planu działania na rzecz synergii między przemysłem cywilnym, obronnym i kosmicznym, w którym mowa o dwóch nowych sztandarowych projektach Komisji w dziedzinie zarządzania ruchem kosmicznym i bezpiecznej łączności. Na posiedzeniu szefów państw lub rządów w Wersalu w marcu 2022 r. w szczególności ponownie podkreślono potrzebę zwiększenia inwestycji w czynniki warunkujące potencjał sił, takie jak cyberbezpieczeństwo i łączność oparta na infrastrukturze kosmicznej. Ponadto Komisja i Europejska Służba Działań Zewnętrznych przygotowują strategię kosmiczną na rzecz bezpieczeństwa i obrony.

Nowe wyzwania związane z odpornością i konkurencyjnością

4. Unia Europejska opracowała programy kosmiczne światowej klasy, które oferują suwerenne europejskie usługi w dziedzinie obserwacji Ziemi i nawigacji satelitarnej. Komisja Europejska włączyła je do programu kosmicznego w 2021 r. i dodała dwa nowe elementy dotyczące orientacji sytuacyjnej w przestrzeni kosmicznej i rządowej łączności satelitarnej. W lutym 2022 r. Komisja zaproponowała nowy program bezpiecznej łączności satelitarnej o małych opóźnieniach, który mógłby uzupełnić europejską infrastrukturę kosmiczną. Programy te wydatnie przyczyniają się do zwiększenia odporności Unii Europejskiej dzięki świadczonym przez siebie usługom, na przykład poprzez oferowanie bardziej autonomicznych zdolności pozycjonowania lub monitorowania, walkę ze zmianą klimatu lub gwarantowany i bezpieczny globalny dostęp do łączności satelitarnej, który jest niezbędny w sytuacjach zarządzania kryzysowego. Wspiera je konkurencyjny przemysł europejski na najwyższym światowym poziomie.

5. Przestrzeń kosmiczna jako dziedzina strategiczna dla prawidłowego funkcjonowania europejskiej gospodarki i bezpieczeństwa jest jednak coraz bardziej kwestionowana i przeciążana. Realizują się tu dwa komplementarne scenariusze: potęgi kosmiczne wznowiły finansowanie wyścigu kosmicznego, a podmioty prywatne, coraz częściej wdrażają plany działania na równi z ambicjami potęg kosmicznych. W tej sytuacji Unia musi szybko zająć stanowisko i pogodzić wyzwania związane z odpornością i konkurencyjnością, które w związku z tym należy rozpatrywać łącznie.
6. Odporność unijnego programu kosmicznego zależy przede wszystkim od autonomicznego, bezpiecznego i przystępnego cenowo dostępu do przestrzeni kosmicznej oraz od opanowania technologii kosmicznych. Nie ma europejskiej polityki kosmicznej bez autonomicznego europejskiego dostępu do przestrzeni kosmicznej. Musimy zwiększyć konkurencyjność, elastyczność i zdolność reagowania w tej dziedzinie. Ogólnie rzecz biorąc, zależność UE od państw trzecich w zakresie rozwiązań wynoszenia na orbitę, kluczowych technologii lub dostaw krytycznych (przetworzonych i zaawansowanych surowców, komponentów) może osłabić wysiłki Unii na rzecz promowania jej bezpieczeństwa i niezależności, a tym samym poziom autonomii unijnych systemów o zasięgu globalnym pod względem nawigacji satelitarnej, obserwacji Ziemi i łączności satelitarnej. Należy zwiększyć wysiłki na rzecz niezależności technologicznej, w szczególności poprzez program „Horyzont Europa” i przyspieszenie prac mających na celu zapewnienie dostępu do surowców krytycznych, łańcuchów wartości i łańcuchów dostaw kluczowych dla programu kosmicznego, zwłaszcza w obszarach strategicznych, które mogą podlegać presji zewnętrznej. Odporność zakłada krótkoterminowe zaangażowanie i krótkoterminowe koszty, które trzeba będzie ponieść, tak aby UE nie była już zależna od innych mocarstw.

7. Rada jest proszona o zbadanie sposobów poprawy monitorowania i ochrony unijnej infrastruktury kosmicznej oraz zapewnienia odporności tej infrastruktury. Infrastruktura kosmiczna jest w coraz większym stopniu narażona zarówno na przypadkowe zagrożenia, takie jak kolizje z innymi satelitami lub śmieciami kosmicznymi i zakłócenia częstotliwości radiowych, jak również na zamierzone zagrożenia, takie jak ataki lub zakłócanie na orbicie. Aby zwiększyć ochronę infrastruktury kosmicznej, moglibyśmy opracować konkretne technologie lub ładunki użytkowe, włączyć podejście sprzyjające bezpieczeństwu, zrównoważoności i prewencji już w chwili projektowania nowych systemów kosmicznych oraz przez cały okres rozwoju i działania istniejących komponentów/systemów programu kosmicznego lub lepiej korzystać z nowych technologii. Te dodatkowe zadania przyczynią się do wzmocnienia konkurencyjności europejskiej oferty na najwyższym poziomie.
8. Pojawienie się nowych podmiotów w Europie w nurcie New Space jest ważną szansą na konkurencyjność naszego przemysłu i przyszłą odporność naszych programów. Opierając się m.in. na pracach Komisji w ramach misji Cassini, będziemy musieli zbadać, w jaki sposób zmaksymalizować potencjał nowych innowacyjnych technologii, usług lub produktów i procesów przemysłowych tych nowych podmiotów oraz w sposób zdecydowany włączyć je w rozwój nowej infrastruktury i modernizację istniejącej infrastruktury lub w rozwój i świadczenie nowych usług.

9. Dzięki programowi kosmicznemu UE dysponuje wyjątkowymi i światowej klasy zasobami kosmicznymi o ogromnym potencjale. Powinniśmy zbadać, w jaki sposób zwiększyć ich wkład w bezpieczeństwo i w obronę, oraz ocenić potrzeby i warunki związane z rozwojem konkretnych usług za pomocą odpowiednich modeli zarządzania uwzględniających interesy państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa. Ponadto na mocy decyzji Rady w sprawie wspólnego działania (decyzja w sprawie WPZiB 2021/698) Rada i wysoki przedstawiciel są uprawnieni do reagowania na groźby lub ataki na kluczowe dla UE usługi kosmiczne. Informacje zwrotne na temat wdrażania niniejszej decyzji w kontekście wojny w Ukrainie mogą doprowadzić do zmian w tej decyzji w celu poprawy reakcji Unii na rosnące zagrożenia i zapewnienia ścisłej koordynacji z państwami członkowskimi. W tym kontekście musimy zastanowić się nad tą problematyką, aby skutecznie przyczynić się do prac nad strategią kosmiczną na rzecz bezpieczeństwa i obrony.

Pytanie

Jakie środki powinny podjąć UE i jej państwa członkowskie, aby wzmocnić odporność unijnego programu kosmicznego i pogodzić go z wyzwaniami w zakresie konkurencyjności?